

Advies

B&W	14-01-2020
Raadscommissie	4/5-02-2020
Gemeenteraad	26-02-2020
Portefeuillehouder	H. Huisman

Texel zelfvoorzienend en duurzaam

Beleidsnotitie voor de energietransitie, circulaire economie en klimaatadaptatie.

Doelenboom

Programma	7	Duurzaam, schoon en innovatief
Maatschappelijk doel	7.2	Een duurzame samenleving bevorderen
Beleidsdoel	7.2.1	Texelse energie duurzaam en zelfvoorzienend maken
Operationeel doel	7.2.1.1	Ambitie bereiken

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

- De beleidsnotitie 'Texel zelfvoorzienend en duurzaam' vast te stellen en
 - de in het plan beschreven acties te accorderen;
 - het college opdracht te geven om het plan uit te werken en te implementeren in goed overleg en samenwerking met de Texelse bevolking, bedrijven en organisaties.

Toelichting

Het plan 'Texel zelfvoorzienend en duurzaam' beoogt antwoord te geven op de vraag van de raad "wat is er nodig om onze energieambitie waar te maken?". Tegelijkertijd legt het plan de basis voor het maken van de Regionale Energie Strategie (RES) samen met de andere gemeenten in de energieregio Noord-Holland Noord. Met dit plan kunnen burgers, bedrijven en de raad besluiten op welke manier gewerkt kan worden aan het verduurzamen van Texel. Texel zelfstandig en duurzaam zelfvoorzienend.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☒ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Regie	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☒ Ja ☐ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Zaaknummer	1674847

Bijlagen

- Beleidsnotitie 'Texel zelfvoorzienend en duurzaam'
- Infographic 'Texel zelfvoorzienend en duurzaam'

Texel zelfvoorzienend en duurzaam

Samenvatting

Het college stelt de raad voor de beleidsnotitie ‘Texel zelfvoorzienend en duurzaam’ vast te stellen. Deze notitie schetst wat Texel de komende jaren gaat doen aan 3 opgaven:

1. de duurzame energietransitie
2. de circulaire economie
3. klimaatadaptatie

Reeds in 2007 heeft Texel de ambitie uitgesproken zelfvoorzienend te willen zijn met duurzame energie. Ook in het huidige coalitie akkoord is deze ambitie opgenomen: “de vaart zetten achter de realisatie van de duurzaamheidsambitie.” Daarnaast is vorig jaar het Nationale Klimaatakkoord gesloten waarbij alle gemeenten de opdracht hebben gekregen om in 2030 de eigen energie op te wekken.

Het Rijk bepaalt de kaders:

- de opwekcapaciteit van duurzame energie moet uiterlijk 2030 gerealiseerd zijn
- binnen de gemeentegrens
- met bewezen technieken.

Onder bewezen technieken wordt door het Rijk verstaan: geothermie, windmolens en zonnepanelen. Geothermie is voor Texel vanwege geologische beperkingen niet rendabel te krijgen. Gegeven de opdracht van het Rijk zal met andere gemeentes in de kop van Noord Holland onderzocht worden in hoeverre en in welke vorm zon- en windenergie haalbaar is. Vanwege de Texelse ambitie om zelfvoorzienend te worden én de wens om de landschappelijke kwaliteit zoveel mogelijk te behouden en eventueel te versterken zet de gemeente in op nieuwe technieken, zoals golfenergie of getijdenenergie.

De energietransitie, de transitie naar een circulaire economie en de klimaatadaptatie zijn drie samenhangende opgaven. De gemeente wil deze opgaven gezamenlijk met inwoners, ondernemers en organisaties oppakken.

Texel zelfvoorzienend en duurzaam

Argumenten tot advies

Het college stelt de raad voor de beleidsnotitie 'Texel zelfvoorzienend en duurzaam' vast te stellen. Deze notitie schetst wat er de komende jaren nodig is om te voldoen aan 3 opgaven:

1. de duurzame energietransitie
2. de circulaire economie
3. klimaatadaptatie

Reeds in 2007 heeft Texel de ambitie uitgesproken zelfvoorzienend te willen zijn met duurzame energie. Ook in het huidige coalitie akkoord is deze ambitie opgenomen: "de vaart zetten achter de realisatie van de duurzaamheidsambitie." Daarnaast is vorig jaar het Nationale Klimaatakkoord gesloten waarbij alle gemeenten de opdracht hebben gekregen om in 2030 de eigen energie op te wekken.

Het Rijk bepaalt de kaders:

- a. de opwekcapaciteit van duurzame energie moet uiterlijk 2030 gerealiseerd zijn
- b. binnen de gemeentegrens
- c. met bewezen technieken

Onder bewezen technieken wordt door het Rijk verstaan: geothermie, windmolens en zonnepanelen. Geothermie is voor Texel vanwege geologische beperkingen niet rendabel te krijgen. Van de technieken die genoemd worden door het Rijk blijven voor Texel dan ook zon- en windenergie over. Gegeven de opdracht van het Rijk zal met andere gemeentes in de kop van Noord Holland onderzocht worden in hoeverre en in welke vorm zon- en windenergie haalbaar is. Vanwege de Texelse ambitie om zelfvoorzienend te worden én de wens om de landschappelijke kwaliteit zoveel mogelijk te behouden en eventueel te versterken zet de gemeente in op nieuwe technieken, zoals golfenergie of getijdenenergie. Voor wat betreft de opslag van energie loopt onderzoeken we de mogelijkheden die waterstof biedt.

In deze beleidsnotitie wordt aangegeven welke keuzes er mogelijk zijn. Een keuze op hoofdlijnen, terwijl de uitwerking met burgers, bedrijven en organisaties op Texel vorm zal moeten krijgen. In de notitie worden hiertoe een aantal acties voorgesteld.

Om als Texel zelfvoorzienend te worden richten we ons niet alleen op het opwekken van energie maar ook op energie besparing. Immers, hoe minder energieverbruik, hoe minder er moet worden opgewekt. Daarnaast maken we samen met de provincie en de andere gemeenten van Noord Holland Noord een plan voor duurzame energie productie. Dit plan wordt in de vorm van de Regionale Energie Strategie (RES) dit jaar eerst in concept voorgelegd en begin 2021 aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

Een andere opdracht van het Rijk komt voort uit het Grondstoffenakkoord (2017). Op basis van dit akkoord heeft het Rijk in 2018 beleid vastgesteld waarin staat dat in 2030 nog maar de helft van alle primaire grondstoffen mag worden gebruikt ten opzichte van nu. Gemeenten moeten zich daarom samen met bedrijven en inwoners richten op een omschakeling naar een circulaire economie.

De derde opdracht van het Rijk betreft het nemen van maatregelen rond klimaatverandering. De gevolgen van klimaatverandering brengen mee dat Texel zich moet voorbereiden op waterveiligheid, wateroverlast, droogte en hittestress.

De energietransitie, de transitie naar een circulaire economie en de klimaatadaptatie zijn drie samenhangende opgaven. De gemeente wil deze opgaven gezamenlijk met inwoners, ondernemers en organisaties oppakken.

Alternatieven

Texel zal net als de andere gemeenten in Nederland aan de slag moeten met de drie opdrachten. Op gebied van energietransitie is regionale samenwerking verplicht en moeten de gemeenten van Noord Holland Noord

een gezamenlijk voorstel doen binnen de gegeven kaders. Als het voorstel onvoldoende is, kan het Rijk ingrijpen. Dat is onwenselijk.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
Er zijn op dit moment geen financiële consequenties. De acties zullen vooralsnog worden opgepakt binnen de huidige personele capaciteit. Voor de kosten is dekking uit bestaande budgetten. Bij verdere uitwerking van de voorgestelde acties kan blijken dat er mensen en/of middelen nodig zijn. Mocht dit het geval zijn, dan zal hiertoe een raadsvoorstel worden voorgelegd.
- **Beheer**
Wordt opgenomen bij uitwerking acties.

Structuurvisie

“De voor het wonen en werken benodigde warmte en elektriciteit wordt op het eiland zelf opgewekt. Texel is bovendien de eerste gemeente in Nederland waar alle energie duurzaam wordt opgewekt, bijvoorbeeld met getijdeturbines, windmolens, aardwarmtecentrales, bio-energie of zonneakkers. Veel gebouwen - schuren, andere bedrijfsgebouwen en woningen - hebben zonnedaken”(p. 64). [...]

“Texel wil hét voorbeeld van een duurzaam eiland worden. De gemeente streeft naar energiebesparing en duurzame energieopwekking, afvalpreventie, milieuvriendelijk bouwen, een schonere (auto)mobiliteit en minder bestrijdingsmiddelen in het openbaar groen. Energiebesparing staat hoog op de agenda. Alle energie die wordt bespaard, hoeft immers niet te worden opgewekt. Daarnaast is het de ambitie dat in 2020 de op het eiland benodigde energie wordt opgewekt met duurzame technieken als windmolens, getijdecentrales, zonnepanelen, biogasinstallaties en aardwarmtecentrales. Zo heeft de gemeente een onderzoek gestart naar de haalbaarheid van de winning en exploitatie van de aardwarmtebel onder De Cocksdorp. Of Texel energieonafhankelijk kan worden, hangt af van het draagvlak onder de bevolking en van de technische mogelijkheden om duurzame energie te produceren. Belangrijk is ook dat de duurzame energie-installaties het Texelse landschap en de agrarische productie niet aantasten. De bestemmingsplannen worden zodanig aangepast dat dergelijke installaties zonder belemmerende procedures kunnen worden geplaatst, mits ze landschappelijk goed worden ingepast. Vooralsnog is er, vanuit landschappelijke overwegingen, geen behoefte aan hoge windmolens” (p. 66).

“De gemeente (verantwoordelijk voor het afvalwater) gaat met de andere waterbeheerders (Hoogheemraadschap: oppervlaktewater ; de provincie: grondwater, PWN: drinkwater) onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om ook in de toekomst voldoende zoet water te hebben. Aandachtspunten zijn bijvoorbeeld de versterking van het natuurlijke watersysteem zodat het is opgewassen tegen extreme droogte en regenval, het aanwijzen van locaties voor waterberging, en het opbouwen van een zoetwaterreserve om de landbouw in droge perioden van voldoende zoet water te voorzien” (p.72).

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Klimaatwet, Nationaal Klimaatakkoord, Grondstoffenakkoord

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Ambitiemanifest ‘Duurzame Wadden’ uit 2007, samen met de andere Waddeneilanden
- Coalitieakkoord ‘Balans brengen’ uit 2018